

ГАРМОНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Функціонування державного сектору повинно супроводжуватися застосуванням адекватної системи бюджетного обліку і формуванням достовірної фінансової звітності про використання довірених активів та виконання прийнятих зобов'язань бюджетними установами. Діюча система бухгалтерського обліку державних установ постійно вдосконалюється з метою більш повного приведення положень діючих нормативних документів у відповідність з фактичним змістом відображених в обліку фінансово-господарських операцій, а також з вимогами чинного законодавства в галузі бухгалтерського обліку в Україні і світі.

Вдосконалення методології, методики та організації обліку в бюджетних установах має принципове значення для посилення контролю за соціально-економічною віддачею всіх видів ресурсів і покращання якісних показників їх діяльності. Виконання цієї задачі досягається оновленням та гармонізацією облікових правил та процедур, передбачених у Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки.

З 1 січня 2015 р. введено в дію дев'ять НП(С)БОДС [1], побудованих на основі IPSAS (всі інші набирають чинності з 2016 р.). В стандартах наведено: загальні положення, включаючи цілі та якісні характеристики інформації, основні визначення, загальні вимоги, інші положення. Вони кардинально змінили діючі звичайні облікові принципи, надали можливість вибору одного з існуючих альтернативних варіантів вирішення облікових проблем з метою урахування особливостей бюджетної установи або реалізації тактичних чи стратегічних планів.

Проте, на нашу думку, багато питань методологічного характеру залишились нерозкритими, інші – потребують додаткових пояснень. Певна спроба вирішити ці проблеми зроблена шляхом затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору стосовно основних засобів, нематеріальних активів, запасів та облікової політики [2]. Стосовно інших стандартів таких рекомендацій ще не розроблено, що визиває у бухгалтерів-практиків чимало додаткових запитань та призводить до відповідних труднощів щодо визнання, оцінки та обліку об'єктів бухгалтерського

обліку. Також у 2015 році продовжують діяти дещо оновлений План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ (побудований з урахуванням нової класифікації видатків; деталізація видатків за економічним змістом відбувається на рівні аналітичного обліку), типова кореспонденція до нього, Порядок бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ [3]. При цьому є певні невідповідності стосовно переліку рахунків, які наведені в Плані рахунків, та типової кореспонденції з їх використанням, що потребує подальшого вдосконалення. Необхідно також звернути увагу на те, що принципи бухгалтерського обліку державного сектору, викладені в НП(С)БОДС, повинні кореспондувати з принципами побудови рахунків Єдиного плану рахунків в частині обліку доходів і витрат. В подальшому передбачено, що бюджетні установи будуть використовувати з 1 січня 2016 року уніфікований План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі [4]. Це дозволить використовувати метод нарахувань, який є основним у міжнародних стандартах, визначати необхідні показники для складання прогнозу впливу господарських операцій на фінансову стійкість, формувати повну інформацію про державні активи і зобов'язання.

Подальші кроки щодо гармонізації та реформування обліку в державному секторі сприятимуть формуванню цілісної облікової системи з метою вдосконалення інформаційного забезпечення управління державними фінансами, підвищення рівня їх прозорості та адекватності реальним процесам.

Література

1. Про затвердження НП(С)БОДС [Електронний ресурс] : Наказ МФУ від 12.10.10 № 1202. - Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>
2. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору [Електронний ресурс] : Наказ МФУ від 23.01.15 N 11. - Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF15004.html
3. Про затвердження деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ. [Електронний ресурс]: Наказ МФУ від 26.06.13 № 611. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13>.
4. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. [Електронний ресурс]: Наказ МФУ від 31.12.13 № 1203. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>

Кравченко, О.В. Гармонізація обліку в державному секторі [Текст] / О.В. Кравченко // Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (05 грудня 2015 р.) / відп. ред. І.Б. Садовська. – Ч. 2. – Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2015. - С. 122-124.